

Bryssel den 27 februari 2023
(OR. en)

6698/23

**Interinstitutionellt ärende:
2022/0345(COD)**

**ENV 160
SAN 96
COMPET 132
CONSOM 52
AGRI 80
CODEC 238**

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Komm. dok. nr:	14223/22 + ADD 1 - COM(2022) 541 final + Annexes 1 to 8
Ärende:	Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (omarbetning) – Riktlinjedebatt

I syfte att vägleda diskussionen om ovannämnda lagstiftningsförslag vid det kommande mötet i rådet (miljö) den 16 mars 2023 har ordförandeskapet utarbetat ett bakgrundsdocument med frågor som bifogas denna not.

Coreper uppmanas att notera bakgrundsdocumentet och frågorna och överlämna dem till rådet inför den ovannämnda riktlinjedebatten.

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (omarbetning)

– Bakgrundsdocument från ordförandeskapet med frågor till ministrarna –

Bakgrund

Kvaliteten i våra europeiska floder, sjöar och hav är avgörande för miljön och människors hälsa. Rent vatten är avgörande för säkert dricksvatten. Det är också viktigt för ekonomisk verksamhet såsom industriproduktion, transport, turism och fiske.

Avloppsvatten från tätbebyggelse är en av de främsta orsakerna till vattenföroreningar i Europeiska unionen. I en utvärdering av direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse identifierades tre huvudsakliga problem, nämligen återstående föroreningar från tätbebyggelse, ofullständig anpassning till nya samhällsambitioner och till den europeiska gröna given samt en otillräcklig eller ojämn grad av styrning. När det gäller föroreningar från avloppsvatten från tätbebyggelse visade utvärderingen att mindre städer, icke-centraliserade reningsanläggningar, föråldrade normer i det befintliga direktivet för näringsämnen samt föroreningar orsakade av kraftig nederbörd är viktiga återstående spridningsvägar för utsläpp från tätbebyggelse. Utsläpp av mikroföroreningar håller också på att bli ett växande problem.

I utvärderingen analyserades också potentialen för förbättrad energieffektivitet i sektorn för avloppsvatten, för att bidra till EU:s klimat- och energipolitik, samt för bättre slamhantering och återanvändning av vatten, för att förbättra anpassningen till EU:s handlingsplan för den cirkulära ekonomin.

Lägesrapport från rådet

Den 26 oktober 2022 antog kommissionen sitt förslag till reviderat direktiv om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse. Kommissionen lade fram sitt förslag och den åtföljande konsekvensbedömningen för arbetsgruppen för miljön den 4 november 2022.

Hittills har fem möten hållits i arbetsgruppen för miljön. I januari, under det svenska ordförandeskapet, inleddes en första behandling av förslaget med att ge medlemsstaterna möjlighet att diskutera artiklarna 1–21 (med undantag för artiklarna 12 och 19). Mötena i arbetsgruppen har möjliggjort vissa klargöranden av direktivet, och medlemsstaterna har inlett en diskussion om dessa artiklar. Diskussionerna i arbetsgruppen har varit positiva och konstruktiva. Medlemsstaterna är generellt sett positiva till förslaget. Samtidigt har man kommit till insikt om flera utmaningar under dessa inledande diskussioner.

Diskussionsämnen

I syfte att vägleda arbetsgruppens framtida arbete föreslår ordförandeskapet att rådet (miljö) den 16 mars tar upp följande frågor:

Allmän ambitionsnivå för att ta itu med återstående föroreningar

För att ta itu med återstående föroreningar från avloppsvatten från tätbebyggelse föreslår kommissionen att direktivets tillämpningsområde ska utvidgas till att omfatta mindre tätorter¹. Helt anslutna ledningsnät kommer att krävas senast 2030, även för sekundär rening, men med möjligheter till undantag.

Reningsverk för avloppsvatten från tätbebyggelse förblir också en viktig spridningsväg för utsläpp av näringsämnen som leder till eutrofiering av vattenförekomster i unionen. För att ytterligare begränsa utsläppen av näringsämnen anges i förslaget utökade skyldigheter för avlägsnande av kväve och fosfor genom så kallad tertiär rening. Kraven ska, via delmål, tillämpas senast 2040.

Mikroföroreningar, såsom läkemedelsrester, har identifierats som ett växande problem i vattenförekomster. Därför innehåller förslaget nya krav på ett ytterligare reningssteg, dvs. kvartär rening, som kommer att användas för att behandla en lång rad olika föroreningar. Enligt förslaget ska dessa krav vara uppfyllda senast 2040, via delmål.

¹ Mindre tätorter med 1 000 pe (personequivallenter), jämfört med nuvarande 2 000 pe.

Medlemsstaterna har uppgett att det kommer att bli svårt att uppfylla de föreslagna tidsfristerna och kraven på grund av den tid som krävs för att planera infrastrukturinvesteringar. Det finns också en önskan om flexibilitet för anpassning till nationella och lokala förhållanden, bland annat önskemål om att tidsplanerna ska anpassas till planeringscyklerna i andra vattenrelaterade direktiv. Vissa medlemsstater har också uttryckt oro över att de ytterligare miljöfördelar som uppnås genom strängare krav på tertiär och kvartär rening inte alltid överstiger kostnaderna för reningen.

Finansiering av rening av mikroföroreningar

Enligt förslaget ska finansieringen av kvartär rening av mikroföroreningar ske genom införande av obligatoriska system för utökat producentansvar för företag som släpper ut läkemedel och kosmetiska produkter på EU-marknaden. Även om de viktigaste principerna definieras i förslaget överläts det praktiska genomförandet av systemet för utökat producentansvar på nationell nivå åt medlemsstaterna. I förslaget anges också att utökat producentansvar måste täcka hela kostnaden (dvs. för kvartär rening, övervakning och insamling av statistik om vad som släpps ut på marknaden).

Även om det i allmänhet finns en positiv inställning till genomförandet av principen att förorenaren betalar, efterfrågar medlemsstaterna klargöranden om hur ett system för utökat producentansvar skulle fungera i praktiken eftersom denna typ av instrument är ny för sektorn för avloppsvatten från tätbebyggelse. Det uttrycktes delade meningar om huruvida detta är den lämpligaste finansieringsstrategin och om den bäst genomförs på EU-nivå eller nationell nivå.

Bidra till energineutralitet

I förslaget fastställs ett energineutralitetsmål för sektorn för avloppsvatten från tätbebyggelse som, via delmål, ska uppnås i varje medlemsstat senast 2040. Huvudmålet är att förbättra energieffektiviteten och producera förnybar energi, särskilt från biogas och genom andra metoder. För att uppnå målet kommer det att krävas och successivt införas energibesiktningar för alla medelstora till stora anläggningar². Medlemsstaterna kommer vidare att se till att den totala årliga produktionen av förnybar energi från dessa anläggningar motsvarar deras totala energiförbrukning. Detta mål bör börja tillämpas på nationell nivå senast 2040, via delmål.

² 10 000 pe eller mer (anpassning till bästa praxis i vissa medlemsstater).

Vid diskussionerna i arbetsgruppen har medlemsstaterna generellt sett varit positiva till bestämmelsen om energieffektivitet. Det finns en förståelse för fördelarna med de föreslagna energibesiktningarna, även om tidsplanerna är en utmaning för medlemsstaterna. Det finns vissa farhågor om att de föreslagna målen om energineutralitet kan vara svåra att kombinera med de nya kraven på avlägsnande av kväve och kvartär rening på grund av den energiförbrukning som krävs för sådan rening. Det råder också vissa tvivel om huruvida uppnåendet av energineutralitet bör begränsas till sektorn för avloppsvatten från tätbebyggelse eller genomföras inom ramen för ett bredare integrerat produktionssystem.

Frågor till ministrarna

I syfte att vägleda det fortsatta arbetet i arbetsgruppen för miljön uppmanas ministrarna att diskutera följande frågor:

- 1. Vad anser ni vara en lämplig ambitionsnivå på grundval av förslaget för att ta itu med de återstående källorna till föroreningar från tätbebyggelse?*
 - 2. Anser ni att det är lämpligt att inkludera ett system för utökat producentansvar och mål om energineutralitet i direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse?*
-